

คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของครัวเรือนในพื้นที่ตำบลบางกุ้ง อำเภอสรีมหาโพธิ
จังหวัดปราจีนบุรีโดยแนวคิดข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)

Quality of life and well-being of households in Bang Kung sub-district,
Sri Maha Phot district, Prachin Buri province using the Basic Needs Data concept

ผู้เขียน

นายพชร เวชสารศรี 6614880003

Mr.Patchara Vetchasansri 6614880003

วิชา ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ (POL6001)

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต (กลุ่มวิชาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น)

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ภาค 1/2567 ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนในพื้นที่ ตำบลบางกุ้ง และเพื่อศึกษาว่าข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ได้นำไปปรับใช้กับชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของครัวเรือนในพื้นที่ตำบลบางกุ้ง อำเภอศรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรีจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว และรายได้ต่อเดือน โดยใช้ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 210 ครัวเรือน

ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36 - 45 ปี อยู่ใน สถานภาพสมรส (อยู่ด้วยกัน) จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว ส่วนใหญ่มากกว่า 5 คนขึ้นไปและมีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนในพื้นที่ตำบลบางกุ้ง อำเภอศรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อจำแนก เป็นรายมิติพบว่า คุณภาพชีวิตมิติการเข้าถึงการบริการของภาครัฐและการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($X = 4.32$) รองลงมาคือ มิติการศึกษา มิติสุขภาพ มิติความเป็นอยู่ และมิติเศรษฐกิจ ตามลำดับ ผลการ เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตและการเป็นอยู่ของครัวเรือนในพื้นที่ตำบลบางกุ้ง พบว่า ครัวเรือน ที่มีจำนวนสมาชิก ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน ในขณะที่ครัวเรือนที่มี เพศ อายุและสถานภาพการสมรส แตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิตของครัวเรือน , ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน

ABSTRACT

This study aims to examine the quality of life and living conditions of households in Bang Kung sub-district, as well as to investigate how basic needs data (BND) have been applied to daily life to improve the quality of life of households in Bang Kung sub-district, Si Maha Phot District, Prachinburi Province, classified by personal factors including gender, age, marital status, education level, number of family members, and monthly income, using a sample of 210 households.

The results of the study revealed that the majority were female, aged between 36 and 45 years, in a marital status of cohabitation, with an education level of primary school, and most had more than 5 family members, with a monthly income of 10,001 to 20,000 baht. The overall quality of life and living conditions of households in Bang Kung sub-district, Si Maha Phot District, Prachinburi Province, were rated as good. When analyzed by dimension, it was found that the dimension of access to government services and participation had the highest average score ($X = 4.32$), followed by the education dimension, health dimension, living conditions dimension, and economic dimension, respectively. The results of the comparison of the quality of life and living conditions of households in Bang Kung sub-district revealed that households with differing numbers of members, education levels, and monthly incomes had significantly different quality of life at a statistical level. In contrast, households with differences in gender, age, and marital status did not show significant differences in quality of life.

Keyword : Quality of life of households , Basic Needs Data concept

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) เป็นแผนระดับที่ 2 ถูกใช้เป็นกลไกสำคัญในการแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ และใช้เป็นกรอบสำหรับการจัดทำแผนระดับที่ 3 เช่น แผนปฏิบัติการ แผนปฏิบัติราชการรายปีและราย 5 ปี สำหรับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานและภาคีเครือข่ายการพัฒนาที่เกี่ยวข้องสามารถสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ(พ.ศ.2561 – 2580) กระทรวงมหาดไทยได้รับมอบหมายจากมติของคณะรัฐมนตรี ในวันที่ 21 กันยายน 2536 ให้ดำเนินการทำการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน(จปฐ.) เพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ชนบท สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ ในการวางแผนพัฒนาชุมชนในทุกระดับ โดยกระทรวงมหาดไทย ได้มอบหมายให้กรมการพัฒนาชุมชน เป็นหน่วยงานดำเนินการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เป็นประจำทุกปี

ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) คือ ข้อมูลในระดับครัวเรือนที่แสดงถึงสภาพความจำเป็นพื้นฐานของคนในครัวเรือนในด้านต่างๆเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตที่ได้กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำไว้ว่าคนควรมีคุณภาพชีวิต ในแต่ละเรื่องอย่างไร ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง โดยข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ใน ปี พ.ศ.2567 แบ่งออกเป็น 5 หมวด 38 ตัวชี้วัด หมวดที่ 1 ด้านสุขภาพ หมวดที่ 2 ด้านมาตรฐานและความเป็นอยู่ หมวดที่ 3 ด้านการศึกษา หมวดที่ 4 ด้านเศรษฐกิจ หมวดที่ 5 ด้านการคุ้มครองทางสังคมและมีส่วนร่วม

เนื่องจากทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญต่อการที่จะพัฒนาประเทศ ดังนั้นการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีชีวิตที่ดี ขึ้น ไม่ว่าจะด้านวัตถุ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านความก้าวหน้าของเทคโนโลยีเพื่ออำนวยความสะดวกสบาย ในชีวิตแก่พลเมือง รวมถึงการส่งเสริมทางด้านร่างกายและสภาพจิตใจ ควรจะเป็นประเด็นที่มุ่งเน้นเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน เพื่อนำไปสู่การวางแผนพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามนโยบายของประเทศ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในประเทศ ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2565-2570)

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนในพื้นที่ตำบลบางกุ้ง อำเภอสทิงหม้อ โทษิ จังหวัดปราจีนบุรี โดยใช้ตัวชี้วัดจากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เป็นเกณฑ์ และ เพื่อส่งเสริมให้การจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นและสามารถที่จะนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนให้มีความสอดคล้องกับความต้องการและมีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม

สมมุติฐาน

ระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนในพื้นที่ตำบลบางกุ้ง อำเภอสทิงหม้อ โทษิ จังหวัดปราจีนบุรี อยู่ในระดับปานกลาง และครัวเรือนในพื้นที่ ตำบลบางกุ้ง อำเภอสทิงหม้อ โทษิ จังหวัดปราจีนบุรี ที่ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน

ขอบเขตงานวิจัย

การวิจัย คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของครัวในพื้นที่ตำบลบางกุ้ง อำเภอสทิงหม้อ จังหวัดปราจีนบุรี โดยแนวคิดข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ในช่วงเดือนกันยายน-พฤศจิกายน 2567 จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 210 ครัวเรือน จาก 5 หมู่บ้าน

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow is Theory of Need Gratification) อ้างอิง จากเอกสาร “A Theory of Human Motivation” Maslow มาสโลว์ (Maslow) เป็นนักจิตวิทยากลุ่มมนุษยนิยม เชื่อว่าโดยธรรมชาติแล้วมนุษย์เกิดมาดีและพร้อมทำสิ่งดี ถ้าความต้องการของมนุษย์ได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอ โดยเขาได้ศึกษาความต้องการของมนุษย์ โดยมองเห็นว่ามนุษย์ทุกคนล้วนมีความต้องการที่จะสนองความต้องการให้กับตัวเองทั้งสิ้น ซึ่งความต้องการของมนุษย์ มีมากมายหลายอย่างด้วยกัน เขาได้นำความต้องการเหล่านั้นมาจัดเรียงเป็นลำดับขั้นต่ำไปชั้นสูงสุดเป็น 5 ชั้น คือ 1) ความต้องการด้านร่างกาย 2) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย 3) ความต้องการผูกพันของสังคม 4) ความต้องการการยกย่อง และ 5) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต

ทฤษฎีหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นกรอบแนวคิด ซึ่งมุ่งให้ทุกคนสามารถพึ่งพาตัวเองได้ รวมถึงการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น จนเกิดความยั่งยืน คำว่า พอเพียง คือ การดำเนินชีวิตแบบทางสายกลาง โดยตั้งอยู่บนหลักสำคัญสามประการ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี

แนวคิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในประเทศสิงคโปร์ สิงคโปร์คือประเทศเกาะไชล์มินิ ที่หากวัดกันที่ขนาดพื้นที่ก็ถือว่าเล็กกว่ากรุงเทพฯมาก แต่กลับใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดมาพัฒนาประเทศให้ก้าวล้ำ จนมีขนาดเศรษฐกิจที่ใหญ่แซงหน้ากรุงเทพฯไปอย่างเหลือเชื่อ โดยการยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านต่าง ๆ ของประชาชนเป็นสิ่งที่รัฐบาลสิงคโปร์พึงกระทำเพราะพลเมืองคือทรัพยากรสำคัญที่สุดของประเทศ เมื่อประชาชนสุขภาพดี สามารถดูแลรักษาสุขภาพด้วยตัวเอง ส่งผลให้การพัฒนาประเทศในด้านอื่น ๆ ประสิทธิภาพตามมา โดยนโยบายที่สำคัญของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสิงคโปร์ คือ Smart Mobility , Smart Healthcare , Smart Government , Smart Education , Smart Economy

กรอบแนวคิดงานวิจัย

การศึกษาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของครัวเรือนในพื้นที่ตำบลบางกุ้ง อำเภอสรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี โดยใช้แนวคิดของข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดทั้งหมด 5 มิติ ได้แก่ 1. มิติสุขภาพ 2. มิติความเป็นอยู่ 3. มิติการศึกษา 4. มิติเศรษฐกิจ 5. มิติการเข้าถึงการบริการของภาครัฐ และการมีส่วนร่วม ดังนี้

ตัวแปรต้น	ตัวแปรควบคุม
ลักษณะเฉพาะตัวของครัวเรือน	ตัวชี้วัดของข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน(จปฐ.)
1.หัวหน้าครัวเรือน/ผู้ให้ข้อมูล	จากทั้ง 5 มิติ 38 ตัวชี้วัด
2. เพศ	1.มิติด้านสุขภาพ
3. อายุ	2. มิติด้านความเป็นอยู่
4. ระดับการศึกษา	3. มิติด้านการศึกษา
5.สถานภาพ	4. มิติด้านเศรษฐกิจ
6. จำนวนสมาชิกและรายได้	5.มิติด้านด้านการคุ้มครองทางสังคมและมีส่วนร่วม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และวิธีการสุ่มตัวอย่าง การศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนในพื้นที่ ตำบลบางกุ้ง อำเภอสรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี ครั้งนี้ ใช้กลุ่มประชากรจากครัวเรือนที่พักอาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลบางกุ้ง อำเภอสรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง และเก็บข้อมูล ด้วยแบบสอบถาม จำนวน 210 ครัวเรือน จากการ ใช้สูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ในการคำนวณหากลุ่มตัวอย่าง จากจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 440 ครัวเรือน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ได้นำแบบสอบถามที่ได้ออกแบบจาก เกณฑ์ตัวชี้วัดของข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน(จปฐ.) 38 ตัวชี้วัด โดยใช้วิธีออกแบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัจจัยทั้ง 5 ด้านในการใช้ดำรงชีวิตเพื่อวิเคราะห์คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชากรในพื้นที่ โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะ คำถามปลายปิด แบบเลือกตอบ จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว และรายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับระดับคุณภาพชีวิตทั่วไปของประชาชนในพื้นที่ตำบลบางกุ้ง อำเภอสรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 26 ข้อ โดยใช้ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน 38 ตัวชี้วัด ซึ่งประกอบด้วย 5 มิติ คือ มิติสุขภาพ มิติความเป็นอยู่ มิติการศึกษา มิติเศรษฐกิจ และมิติการเข้าถึงการบริการของภาครัฐและการมีส่วนร่วม ลักษณะคำถามเป็นข้อคำถามทั้งด้านบวกและด้านลบ คำถามแต่ละข้อเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง เล็กน้อย ไม่เลย **ส่วนที่ 3** เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของประชาชนในตำบลบางกุ้ง อำเภอสรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูลและวิธีการทางสถิติต่าง ๆ ที่ใช้ ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง,ความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชนพื้นที่ ตำบลบางกุ้ง อำเภอสรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) คือ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) . ความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ตำบลบางกุ้ง อำเภอสรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนในพื้นที่ ตำบลบางกุ้ง อำเภอสรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรีและเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนในตำบลบางกุ้ง อำเภอสรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามปัจจัย สวนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว และ รายได้ต่อเดือน จำนวน 210 ครัวเรือน จาก 5 หมู่บ้าน โดยมีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วนแต่ละชุมชน การวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแปรปรวน

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคลกับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนในพื้นที่ ตำบลบางกุ้ง อำเภอสรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว และรายได้ต่อเดือนโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ สรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (n = 210)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	99	47.14
หญิง	111	52.86
อายุ		
18-25 ปี	14	6.67
6-35 ปี	42	20.00

(ตาราง 4.1 ต่อ)		
36-45 ปี	87	41.43
46-55 ปี	60	28.57
56 ปีขึ้นไป	7	3.33
สถานภาพสมรส		
โสด	51	24.29
สมรส(อยู่ด้วยกัน)	127	60.48
หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่	32	15.23
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	93	44.29
มัธยมศึกษาตอนต้น	17	8.10
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	21	10.00
อนุปริญญาตรี/ปวส.	67	31.90
ปริญญาตรี	9	4.29
อื่นๆ	3	1.43
จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
1-2 คน	39	18.57
3-4 คน	44	20.95
5 คนขึ้นไป	127	60.48
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	21	10.00
10,001-20,000 บาท	154	73.33
20,001-30,000 บาท	30	14.29
ตั้งแต่ 30,000 บาทขึ้นไป	5	2.38

ส่วนที่ 2 ข้อมูลแสดงคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือน โดยใช้เครื่องมือตัวชี้วัดของข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ซึ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ ของครัวเรือน	ระดับคุณภาพชีวิต					\bar{X}	S.D.	แปลค่า
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	เล็กน้อย	ไม่เลย			
มิติสุขภาพ								
1. ท่านพอใจกับสุขภาพของท่าน ตอนนี้เพียงใด	12 (5.71)	104 (49.52)	77 (36.67)	15 (7.14)	2 (0.95)	3.51	1.50	ดี
2. การเจ็บป่วยตามร่างกาย เช่น ปวด หัว ปวดท้อง ปวดตามตัวทำให้ท่าน ไม่สามารถทำในสิ่งที่ต้องการได้มาก น้อยเพียงใด	5 (2.38)	66 (31.43)	114 (54.29)	21 (10.00)	4 (1.90)	3.22	1.43	ปาน กลาง
3. ท่านมีกำลังเพียงพอที่จะทำสิ่งต่างๆ ในแต่ละวันมากน้อยเพียงใด (ทั้งเรื่อง งานหรือการดำเนินชีวิตประจำวัน)	45 (21.43)	65 (30.95)	82 (39.05)	17 (8.10)	1 (0.48)	3.64	1.55	ดี
4. ท่านพอใจกับการนอนหลับของ ท่านมากน้อยเพียงใด	86 (40.95)	75 (35.71)	33 (15.71)	9 (4.29)	7 (3.33)	4.07	1.77	ดี
5. ท่านรู้สึกพอใจในชีวิต (เช่น มี ความสุข ความสงบ มีหวัง)	23 (10.95)	57 (27.14)	97 (46.20)	19 (9.05)	14 (6.67)	3.27	1.44	ปาน กลาง
6. ท่านมีสมาธิในการทำงานต่างๆ มากน้อยเพียงใด	86 (40.95)	63 (30.00)	46 (21.90)	12 (5.71)	3 (1.43)	4.03	1.75	ดี
7. ท่านจำเป็นต้องไปรับบริการ รักษาพยาบาลมากน้อยเพียงใด เพื่อที่จะทำงานหรือมีชีวิตอยู่ไปได้แ ละวัน	26 (12.38)	47 (22.38)	124 (59.05)	8 (3.81)	5 (2.38)	3.39	1.47	ปาน กลาง
8. ท่านพอใจกับการผูกมิตรหรือเข้า กับคนอื่น อย่างที่ผ่านมาแล้ว ไหน	84 (40.00)	38 (18.10)	53 (25.24)	27 (12.86)	8 (3.81)	3.78	1.62	ดี
ภาพรวม						3.61	1.54	ดี

คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ ของครัวเรือน	ระดับคุณภาพชีวิต					\bar{X}	S.D.	แปลค่า
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	เล็กน้อย	ไม่เลย			
มิติความเป็นอยู่								
9.ท่านรู้สึกว่าคุณมีความหมาย มากน้อยแค่ไหน	52 (24.76)	108 (51.43)	37 (17.62)	11 (5.24)	2 (0.95)	3.94	1.69	ดี
10.ท่านรู้สึกว่าชีวิตมีความมั่นคง ปลอดภัยแค่ไหนในแต่ละวัน	25 (11.90)	66 (31.43)	94 (44.76)	17 (8.10)	8 (3.81)	3.39	1.47	ปานกลาง
11.ท่านพอใจกับสภาพบ้านเรือนที่อยู่ ตอนนี้มากน้อยเพียงใด	35 (16.67)	75 (35.71)	52 (24.76)	44 (20.95)	4 (2.00)	3.44	1.48	ดี
12.สภาพแวดล้อมดีต่อสุขภาพของ ท่านมากน้อยเพียงใด	126 (60.00)	35 (16.67)	33 (15.71)	9 (4.29)	7 (3.33)	4.25	1.88	ดีมาก
13.ท่านคิดว่าท่านมีคุณภาพชีวิต(ชีวิต ความเป็นอยู่)อยู่ในระดับใด	44 (20.95)	96 (45.71)	37 (17.62)	29 (13.81)	4 (1.90)	3.70	1.58	ดี
14.ท่านพอใจกับการเดินทางไปไหน มาไหนของท่าน (หมายถึง การ คมนาคม) มากน้อยเพียงใด	76 (36.20)	63 (30.00)	41 (19.52)	22 (10.48)	8 (3.81)	3.46	1.49	ดี
15.ท่านมีโอกาสได้พักผ่อนคลาย เครียดมากน้อยเพียงใด	36 (17.14)	147 (70.00)	24 (11.43)	2 (0.95)	1 (0.47)	4.02	1.74	ดี
ภาพรวม						3.74	1.59	ดี

คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ ของครัวเรือน	ระดับคุณภาพชีวิต					\bar{X}	S.D.	แปลค่า
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	เล็กน้อย	ไม่เลย			
มิติการศึกษา								
16.ท่านและสมาชิกในครัวเรือนของ ท่านได้เข้ารับการศึกษาระดับ ประถมศึกษา	94 (44.76)	108 (51.43)	4 (1.90)	2 (0.95)	2 (0.95)	4.38	1.97	ดีมาก
17.ท่านและสมาชิกในครัวเรือน สามารถเขียนอ่านภาษาไทยได้มาก น้อยเพียงใด	78 (37.14)	66 (31.43)	33 (15.71)	25 (11.90)	8 (3.81)	3.86	1.55	ดี
ภาพรวม						4.12	1.80	ดี

คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ ของครัวเรือน	ระดับคุณภาพชีวิต					\bar{X}	S.D.	แปลค่า
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	เล็กน้อย	ไม่เลย			
มิติเศรษฐกิจ								
18.ท่านมีเงินรายได้เพียงพอต่อการเลี้ยงดูครอบครัวมากน้อยแค่ไหน	12 (5.71)	101 (48.10)	67 (31.90)	21 (10.00)	9 (4.29)	3.41	1.47	ดี
19.ท่านมีเงินพอใช้จ่ายตามความจำเป็นมากน้อยแค่ไหน	36 (17.14)	86 (40.95)	25 (11.90)	53 (25.23)	10 (4.76)	3.02	1.41	ปานกลาง
20.ท่านและสมาชิกในครอบครัวมีอาชีพและรายได้เพียงพอหรือไม่	41 (19.52)	79 (37.61)	46 (21.90)	18 (8.57)	26 (12.38)	3.43	1.48	ดี
21.ท่านและสมาชิกในครอบครัวมีการออมเงินมากน้อยเพียงใด	23 (10.95)	97 (46.19)	57 (27.14)	14 (6.67)	19 (9.05)	3.43	1.48	ดี
ภาพรวม						3.32	1.45	ปานกลาง

คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ ของครัวเรือน	ระดับคุณภาพชีวิต					\bar{X}	S.D.	แปลค่า
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	เล็กน้อย	ไม่เลย			
มิติเศรษฐกิจ								
22.ท่านและสมาชิกเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐมากน้อยเพียงใด	154 (73.33)	45 (21.43)	9 (4.29)	2 (0.95)	0 (0)	4.67	2.18	ดีมาก
23.ท่านและสมาชิกมีสิทธิในการรักษาพยาบาลหรือไม่	210 (100.00)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	5.00	2.45	ดีมาก
24.ท่านมีการเข้าร่วมการประชุมของหมู่บ้าน/ตำบล มากน้อยเพียงใด	67 (31.90)	89 (42.38)	26 (12.38)	14 (6.67)	14 (6.67)	3.86	1.65	ดี
25.ท่านพอใจกับการผูกมิตรหรือเข้ากับคนอื่น อย่างที่ผ่านมาแค่ไหน	114 (54.29)	49 (23.33)	37 (17.62)	10 (4.76)	0 (0)	4.27	1.90	ดีมาก
26.ท่านรู้สึกว่าชีวิตท่านมีความหมายมากน้อยแค่ไหน ท่านพอใจกับการช่วยเหลือที่เลขได้รับจากเพื่อนๆ แค่ไหน	57 (27.14)	97 (46.19)	23 (10.95)	30 (14.28)	3 (1.43)	3.83	1.64	ดี
ภาพรวม						4.32	1.93	ดีมาก

ผลการศึกษาคณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนในพื้นที่ตำบลบางกุ้ง อำเภอสรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี ในมิติต่างๆ พบว่า ระดับคุณภาพชีวิตของครัวเรือนในภาพรวม อยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 เมื่อพิจารณาในแต่ละมิติ พบว่า มิติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.32 รองลงมา มิติการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.12 มิติความเป็นอยู่ มีค่าเฉลี่ย 3.74 และ มิติสุขภาพ มีค่าเฉลี่ย 3.61 ส่วนมิติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มิติเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ย 3.32

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะจากความคิดเห็นส่วนบุคคลเกี่ยวกับ คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนในพื้นที่ ตำบลบางกุ้ง อำเภอสรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรีจากมุมมองของครัวเรือนที่ทำแบบสอบถาม โดยใช้ตัวชี้วัดของข้อมูล ความจำเป็นพื้นฐาน(จปฐ.) แบ่งแยกออกมาเป็นแต่ละมิติได้ตามตาราง

ข้อเสนอแนะของครัวเรือนแบ่งตามมิติตัวชี้วัดของข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน(จปฐ.)	จำนวนครัวเรือน	ร้อยละ
มิติสุขภาพ	36	17.14
มิติความเป็นอยู่	30	14.29
มิติการศึกษา	0	0.00
มิติเศรษฐกิจ	14	6.67
มิติความเป็นอยู่ของรัฐและการมีส่วนร่วม	6	2.86
ไม่มีข้อเสนอแนะ/-	124	59.04
รวม	210	100.00

วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อเสนอแนะส่วนบุคคลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือน ในพื้นที่ ตำบลบางกุ้ง อำเภอสรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ครัวเรือนในพื้นที่ตำบลบางกุ้ง อำเภอสรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี ส่วนใหญ่ไม่มีการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ โดยมีจำนวนร้อยละ 59.04 รองลงมา คือ มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมิติสุขภาพ ร้อยละ 17.14 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมิติความเป็นอยู่ ร้อยละ 14.29 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมิติเศรษฐกิจ ร้อยละ 6.67 และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมิติการเข้าถึงการบริการของรัฐและการมีส่วนร่วม ร้อยละ 2.86 ในขณะที่มิติการศึกษา เป็นมิติที่ไม่มีข้อเสนอแนะ อย่างไรก็ตามข้อเสนอแนะนี้อาจจะมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปผลวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 210 คน ครัวเรือน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 52.86 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36 - 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.43 ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส (อยู่ด้วยกัน) คิดเป็นร้อยละ 60.48 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 44.29 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว ส่วนใหญ่ 5 คนขึ้นไป ร้อยละ 60.48 และมีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 73.33

ระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนในพื้นที่ตำบลบางกุ้ง อำเภอสทิงหม้อ ภูเก็ต จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า โดยภาพรวมระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนในพื้นที่ตำบลบางกุ้งอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 เมื่อพิจารณาเป็นรายมิติ พบว่า มิติการเข้าถึงการบริการของภาครัฐและการมีส่วนร่วม มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 มิติการศึกษา มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 มิติความเป็นอยู่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี มิติสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี และมีสุขภาพ มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32

การเปรียบเทียบความแตกต่างคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนในพื้นที่ตำบลบางกุ้ง อำเภอสทิงหม้อ ภูเก็ต จังหวัดปราจีนบุรี ตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว และรายได้ต่อเดือน พบว่า ครัวเรือน ที่มีจำนวนสมาชิก ในครอบครัวแตกต่างกัน ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่ประชาชนที่มี เพศ อายุ และสถานภาพสมรส แตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษา เรื่อง คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนในพื้นที่ตำบลบางกุ้ง อำเภอสทิงหม้อ ภูเก็ต จังหวัดปราจีนบุรี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนในพื้นที่ ตำบลบางกุ้ง อำเภอสทิงหม้อ ภูเก็ต จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า โดยภาพรวมคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี ทั้งนี้ เนื่องมาจากครัวเรือน มีความพึงพอใจการบริการของภาครัฐ และการมีส่วนร่วม และมีความรู้สึกพึงพอใจการได้รับการศึกษาและการอ่านเขียนของคนในครัวเรือน ได้อย่างที่เคยทำมา โดยมีมิติด้านเศรษฐกิจ รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ส่งผลเพียง เล็กน้อยที่ทำให้ไม่สามารถทำในสิ่งที่ต้องการได้ ด้านมิติด้านความเป็นอยู่และมิติด้านสุขภาพ มีความพึงพอใจในระดับหนึ่ง อาจจะเป็นเพราะการเจ็บปวดทางด้านสุขภาพในวัยผู้สูงอายุตามสมควรแห่งวัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฉัตรวัฒน์ ชันโท (2557) ได้ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่หน่วยบริการชุมชน คลินิกศูนย์แพทย์ พัฒนา ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่หน่วยงานบริการชุมชน คลินิกศูนย์แพทย์พัฒนา ในภาพรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนในพื้นที่ตำบลบางกุ้ง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดบึงสามพัน พบว่า มติการบริการของภาครัฐและการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด มติสุขภาพ มติการศึกษา และมติความเป็นอยู่ มีค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพชีวิตใกล้เคียงกัน ซึ่งคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี ส่วนมติเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำผลที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนด แนวทาง นโยบาย หรือยุทธศาสตร์ของพื้นที่ตำบลบางกุ้ง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ของครัวเรือนให้มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดียิ่งขึ้นหรือพัฒนาต่อยอดโครงการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อ ประชาชนในพื้นที่ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. มติสุขภาพ พบว่า การเจ็บป่วยตามร่างกาย เช่น ปวดหัว ปวดท้อง ปวด ตามตัว พบมากที่สุด ควรส่งเสริมการออกนโยบายนโยบายการออกกำลังกาย รักษาสุขภาพ สร้างความ แข็งแรงให้กับร่างกาย จัดหาเครื่องออกกำลังกายให้บริการประชาชน ทั้งนี้ควรส่งเสริมให้ ประชาชนมีความรู้ในการดูแลสุขภาพของตนเองได้อย่างเหมาะสม มีการป้องกัน และควบคุมภาวะ ที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคร้ายไข้เจ็บ ส่งเสริมการออกกำลังกาย เพื่อให้สุขภาพร่างกายแข็งแรงสามารถที่จะดำเนินชีวิตหรือประกอบอาชีพได้อย่างปกติ โดยไม่มีโรคร้ายไข้เจ็บมาเป็นอุปสรรค

2. มติความเป็นอยู่ พบว่า มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและพอใจในสภาพบ้านเรือนของครัวเรือนตนเอง มีความพึงพอใจในการพักผ่อน จึงควรส่งเสริมการออกนโยบายนโยบายดังนี้

- 1) ส่งเสริมการออกนโยบายนโยบาย การเพิ่มพื้นที่สวนสาธารณะหรือจัดให้มีที่ พักผ่อนหย่อนใจหรือแหล่งท่องเที่ยว
- 2) มีการจัดเวรยามรักษาความปลอดภัยในพื้นที่เพื่อเพิ่มความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีการตรวจตราทรัพย์สิน อันเป็นของส่วนบุคคลและสวนสาธารณะ มีด่านสกัด เพื่อตรวจสอบสิ่งผิดกฎหมายและยาเสพติดไม่ให้เข้าสู่พื้นที่ตำบล 3) มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ในการจัดบ้านเรือนที่อยู่อาศัยลดทอนความรู้ให้แกครัวเรือนให้มีความรู้ในการจัดบ้านเรือนให้สะอาดถูกสุขลักษณะและน่าอยู่มากขึ้น

3. มติการศึกษา พบว่า ความพอใจในการเรียนการสอนภาคบังคับมากที่สุดและพึงพอใจในการอ่านออกเขียนได้ของคนในครัวเรือนในระดับนี้ ควรส่งเสริมการออกนโยบายนโยบายการสนับสนุนทุนการศึกษาให้เด็กที่ครัวเรือนมีความยากจนและลำบากในการส่งเสียให้เรียนหนังสือ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของการได้รับการศึกษาของคนในพื้นที่ และประสานกับเจ้าหน้าที่ของรัฐจากศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ ในการให้ความรู้แก่ผู้สูงอายุที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ เพื่อให้พวกเขา สามารถใช้ชีวิตอยู่ได้และไม่หลงไปกับมิจฉาชีพที่จะมาแสวงหาผลประโยชน์ จากผู้สูงอายุเหล่านี้

และเป็นการส่งเสริมใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐและเจ้าหน้าที่แต่ละภาคส่วนเข้าไปดูแลให้การสนับสนุน

4. มิติด้านเศรษฐกิจ พบว่า การมีเงินไม่พอใช้จ่ายตามความจำเป็นพบมากที่สุด ควรส่งเสริมการออกนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการกระตุ้นเศรษฐกิจในท้องถิ่นหรือเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือนในภาพรวม เช่น การฝึกอบรมอาชีพของกลุ่มต่างๆ การสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อเพิ่ม กำลังการผลิต การจัดสร้างตลาดหรือจุดกระจายสินค้า เพื่อให้มีแหล่งรับซื้อและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ หรือผลผลิตทางการเกษตรของชุมชนหมู่บ้าน สนับสนุนการแปรรูปสินค้าเพื่อเพิ่มราคาให้สินค้า ส่งเสริมให้มีกลุ่มออมทรัพย์ในพื้นที่เพื่อเป็นแหล่งทุนในหมู่บ้านกองทุนสัจจะวันละบาทที่ดูแลสวัสดิการกันเองในชุมชน นอกจากส่งเสริมการเพิ่มรายได้แล้ว และควรส่งเสริมการออกนโยบายที่ เป็นการลดค่าใช้จ่ายของประชาชนลง เช่น การสร้างระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานให้ครอบคลุม พื้นที่ เช่น ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา ฝายเก็บน้ำทางการเกษตร ทำเรือสำหรับประมงขนาดเล็ก เป็นต้น รวมถึงส่งเสริมให้ประชาชนหันมาดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น

5. มิติเข้าถึงการบริการของภาครัฐและการมีส่วนร่วม พบว่าเป็นมิติที่ครัวเรือนได้รับผลประโยชน์ที่ดีมากที่สุด ควรส่งเสริมการในการมีส่วนร่วมในพื้นที่ให้มากยิ่งขึ้น มีการจัดกิจกรรมกีฬาสร้างความสัมพันธ์ สร้างความสามัคคีอยู่สม่ำเสมอ ส่วนการเข้าถึงการบริการของรัฐ ถือเป็นสิ่งที่ดีที่รัฐบาลได้ปฏิบัติต่อพื้นที่อยู่แล้ว พื้นที่มีหน้าที่คือเป็นผู้ที่ประสานงานที่ดีและให้ความร่วมมือกับรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรปรับปรุงรูปแบบการวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือน เป็นแบบ เชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกจากครัวเรือน และนำมาประยุกต์เป็น ข้อมูลประกอบกับข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนให้ดียิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาในประเด็นแนวทางคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนใน ของหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานท้องถิ่นที่รับผิดชอบพื้นที่ โดยการไปสัมภาษณ์ผู้ที่ เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้กำหนดนโยบาย และผู้บริหารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการต่อยอด ความรู้จากการศึกษารั้งนี้

อ้างอิง

กฤษฎากมล ชื่นอ้อม. (2555). คุณภาพชีวิตในมิติสุขภาพของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อมในชุมชน จังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาล เวชปฏิบัติชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีเตียน.

กัญญารัตน์ อุบลวรรณ. (2540). พฤติกรรมการดูแลตนเองและคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในภาคกลางของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ พยาบาลผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยมหิดล.

เจษฎา บุญทา. (2545). คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในตำบลห่อพระ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่. การศึกษาระดับปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชาญชัย อินทรประวัตติ. (2547). การพัฒนาคุณภาพชีวิต. นครราชสีมา : เอเชียสาส์น.

ชิดชัย ไชยรัตน์. (2536). คุณภาพชีวิตของประชากรในชนบท : ศึกษาเฉพาะกรณีบ้านนาหน้าบ้าน โนนธาตุ และบ้านห้วยสูง อำเภอฟาท่า จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัฐวัฒน์ ชันโท. (2557). คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่หน่วยบริการชุมชน คลินิกศูนย์แพทย์พัฒนา. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป

เสาวนีย์ ตนะตุลย์. (2533) คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาสังคมวิทยา มหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล : นายเพชร เวชสารศรี

รหัสประจำตัวนักศึกษา : 6614880003

วุฒิการศึกษา : คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน : นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ สำนักงานพัฒนาชุมชน

อำเภอศรีมหาโพธิ์จังหวัดปราจีนบุรี

